

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16 Ο περσικός κίνδυνος

Οι Πέρσες επιθυμώντας να μεγαλώσουν το κράτος τους στράφηκαν εναντίον των Ελλήνων. Στην αρχή πέτυχαν να υποτάξουν τη Μακεδονία, ενώ απέτυχαν στο Μαραθώνα (490 π.Χ.), όπου γνώρισαν μεγάλη ήττα από τους Αθηναίους.

Την εποχή αυτή οι Πέρσες προσπαθούσαν να μεγαλώσουν ακόμη πιο πολύ το κράτος τους. Ήρθαν σε σύγκρουση με τους Έλληνες. Βρήκαν μάλιστα ως αφορμή τη βοήθεια που είχαν στείλει οι Αθηναίοι και οι Ερετριείς στους Έλληνες της Μ. Ασίας.

Για το σκοπό αυτό προετοίμασαν μεγάλη εκστρατεία. Στρατός και στόλος ετοιμάστηκαν γρήγορα και με αρχηγό το Μαρδόνιο κινήθηκαν κατά της Ελλάδας (492 π.Χ.). Ο στρατός πέρασε τον Ελλήσποντο και έφτασε στη Μακεδονία. Ο στόλος έπλεε στο Αιγαίο έχοντας την ίδια κατεύθυνση.

Η πρώτη εκστρατεία των Περσών κατά της Ελλάδας (492 π.Χ)

Η Μακεδονία υποτάχθηκε στους Πέρσες, αλλά ο στόλος τους έπαθε μεγάλη καταστροφή σε θαλασσοταραχή που ξέσπασε κοντά στα παράλια του Άθω. Μετά το γεγονός αυτό ο Μαρδόνιος αναγκάστηκε να γυρίσει στην Περσία.

Ο βασιλιάς των Περσών, ο Δαρείος, αποφάσισε να συνεχίσει τον πόλεμο. Πιο πολύ όμως ήθελε να τιμωρήσει τους Αθηναίους και τους Ερετριείς. Το 490 π.Χ. ο στόλος των Περσών με αρχηγούς τον Δάτη και τον Αρταφέρνη πλέοντας στο Αιγαίο πέλαγος έφτασε στην Ερέτρια.

Η δεύτερη εκστρατεία των Περσών κατά της Ελλάδας (490 π.Χ.)

Στη συνέχεια κατευθύνθηκε στα παράλια του Μαραθώνα, όπου αγκυροβόλησε. Οι Αθηναίοι ανησύχησαν πολύ. Έκαναν σύσκεψη, και αποφάσισαν να αμυνθούν στο Μαραθώνα. Δεν ήθελαν να αφήσουν τους Πέρσες να πλησιάσουν στην Αθήνα.

Δέκα χιλιάδες Αθηναίοι και χίλιοι Πλαταιείς παρατάχτηκαν με αρχηγό το Μιλτιάδη απέναντι από τους Πέρσες. Ο Μιλτιάδης εφάρμοσε ένα σπουδαίο σχέδιο.

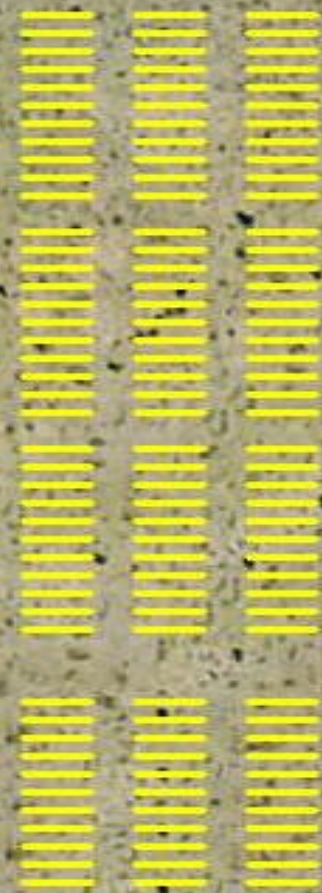
Παρέταξε το στρατό του σε κατηφορικό έδαφος σε μικρή απόσταση από τον περσικό, έχοντας ενισχύσει περισσότερο τα πλάγια της παράταξης. Στο κέντρο έβαλε λιγότερους στρατιώτες.

10.000 ΑΘΗΝΑΙΟΙ
ΚΑΙ 1.000 ΠΛΑΤΑΙΕΙΣ

45.000 ΠΕΡΣΕΣ

ΠΛΑΤΟΣ
ΜΕΤΩΠΟΥ
1600 Μ.

Οι Αθηναίοι δεν είχαν τόξα. Έπρεπε λοιπόν να τρέξουν για να γλιτώσουν από τα βέλη. Όταν δόθηκε η διαταγή για επίθεση, όρμησαν προς τους Πέρσες, οι οποίοι στην αρχή τους πέρασαν για τρελούς.

Η σύγκρουση έγινε σώμα με σώμα και σ' αυτό οι Αθηναίοι ήταν καλύτεροι. Τα δύο άκρα της ελληνικής παράταξης κατάφεραν να νικήσουν γρήγορα και άρχισαν να κυκλώνουν το περσικό κέντρο.

Μαραθών

Τρικόρινθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΟΣ

ΑΛΑΟΣ

Κυνόσαρος

ποτ. Χάραδρος

Αρχαία κοίτη

Στρατόπεδο Περσών

Ορμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΗΝΕΙ ΛΙΘ ΜΕΛΑΡΑ

Στρατόπεδο Ελλήνων

Τα στρατόπεδα των Ελλήνων και των Περσών

Ελληνες

Πέρσες

Μαραθών

Τρικόρινθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

Ε λ λ ο ς

Α γ ι α σ ο φ ι α

Κυνόσουρα

ποτ. Χάραδρος

Στρατόπεδο Περσών

Αρχαία κρήνη

Ορμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΗΡΑΙΑ

Στρατόπεδο Ελλήνων

Ελλος

Η παράταξη των αντιπάλων

Ελληνες

Πέρσες

Μαραθών

Τρικόρινθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΛΟΣ

ποτ. Σάλαριος

Στρατόπεδο Περσών

Αθήνας

Κυνόσουρα

Δοχειακή κοίτη

Όρμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΑΥΣΣΗ ΤΗΣ ΣΙΝΑΡΑ

Στρατόπεδο Ελλήνων

Α΄ φάση της μάχης

Ελληνες

Πέρσες

Μαραθών

Τρικούνθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΛΟΣ

ποτ. Χάραδρος

Στρατόπεδο Περσών

Ορμος Μαραθώνα

Κυνόσουρα

ΤΕΜΕΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΣΙΝΔΡΑ

Στρατόπεδο Ελλήνων

Α' φάση της μάχης

ΕΛΛΗΝΕΣ

ΠΕΡΣΕΣ

Μαραθών

Τρικόρυμβος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΛΟΣ

ποτ. Χάραδρος

Στρατόπεδο Περσών

ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Κυνόσουρα

Αρχαία Κολοσσα

Ορμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΑΣΙΟΙ ΑΠΟ ΣΙΔΑΡΑ

Στρατόπεδο Ελλήνων

Α' φάση της μάχης

Ελληνες

Πέρσες

Μαραθών

Τρικόρινθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΛΟΣ

Στρατόπεδο Περσών

ΑΓΛΑΟΣ

Κυβόσους

ποτ. Χάραδρος

Αρχαία κρήνη

Ορμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΦΡΟΝΙΜΟΙ ΑΠΟ ΜΑΡΑ

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' φάση της μάχης

Ελληνες

Πέρσες

Μαραθών

Τρικόρινθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΛΟΣ

ΑΛΣΟΣ

Κυνόσουρα

ποτ. Χάραδρος

Στρατόπεδο Περσών

Ορμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΑΝΟΣ ΑΠΟ ΜΕΛΑ

Στρατόπεδο Ελλήνων

Γ' φάση της μάχης
ΕΛΛΗΝΕΣ
ΠΕΡΣΕΣ

Μαραθών

Τρικόρινθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΛΟΣ

ΑΛΙΟΣ

Κυνόσουρα

ποτ. Χάραδρος

Αρκαία κούγη

Στρατόπεδο Περσών

Ορμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΦΡΟΝΙΜΙ ΛΙΘΟ ΜΕΛΑΡΑ

Στρατόπεδο Ελλήνων

Ελλος

Γ' φάση της μάχης

Ελληνες

Πέρσες

Μαραθών

Τρικόρυνθος

ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΠΕΡΣΩΝ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΠΗΓΗ

Ιππικό Περσών

ΕΛΛΟΣ

ΑΛΟΣ

Κυνόσαρος

ποτ. Χάραδρος

Αρχαία κοίτη

Στρατόπεδο Περσών

Ορμος Μαραθώνα

ΤΕΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΘΡΑΥΣΙ ΛΙΘΟ ΜΕΤΡΑ

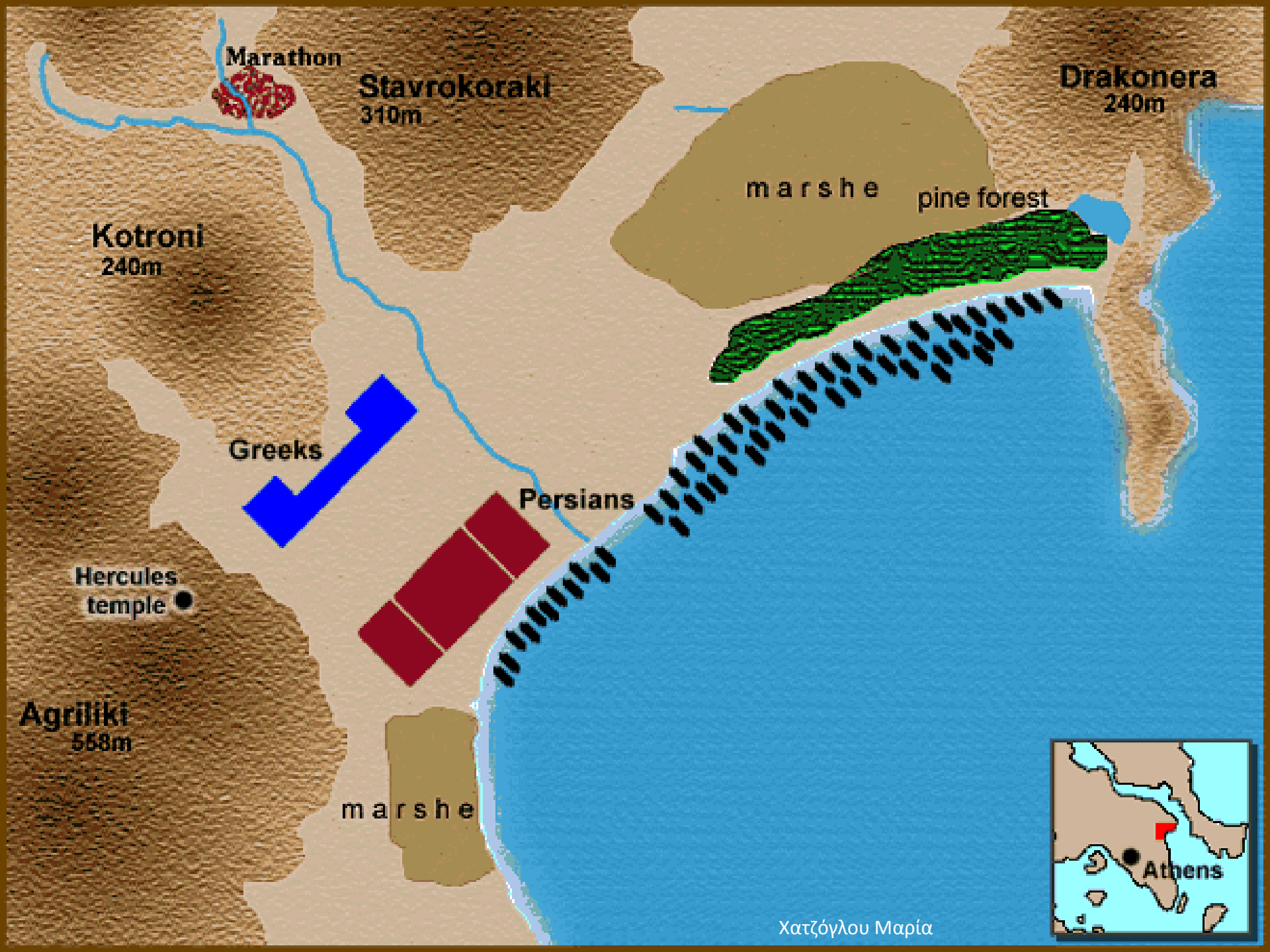
Στρατόπεδο Ελλήνων

Ελλος

Γ' φάση της μάχης

Ελληνες

Πέρσες

Marathon

Stavrokoraki
310m

Drakonera
240m

Kotroni
240m

marsh
pine forest

Greeks

Persians

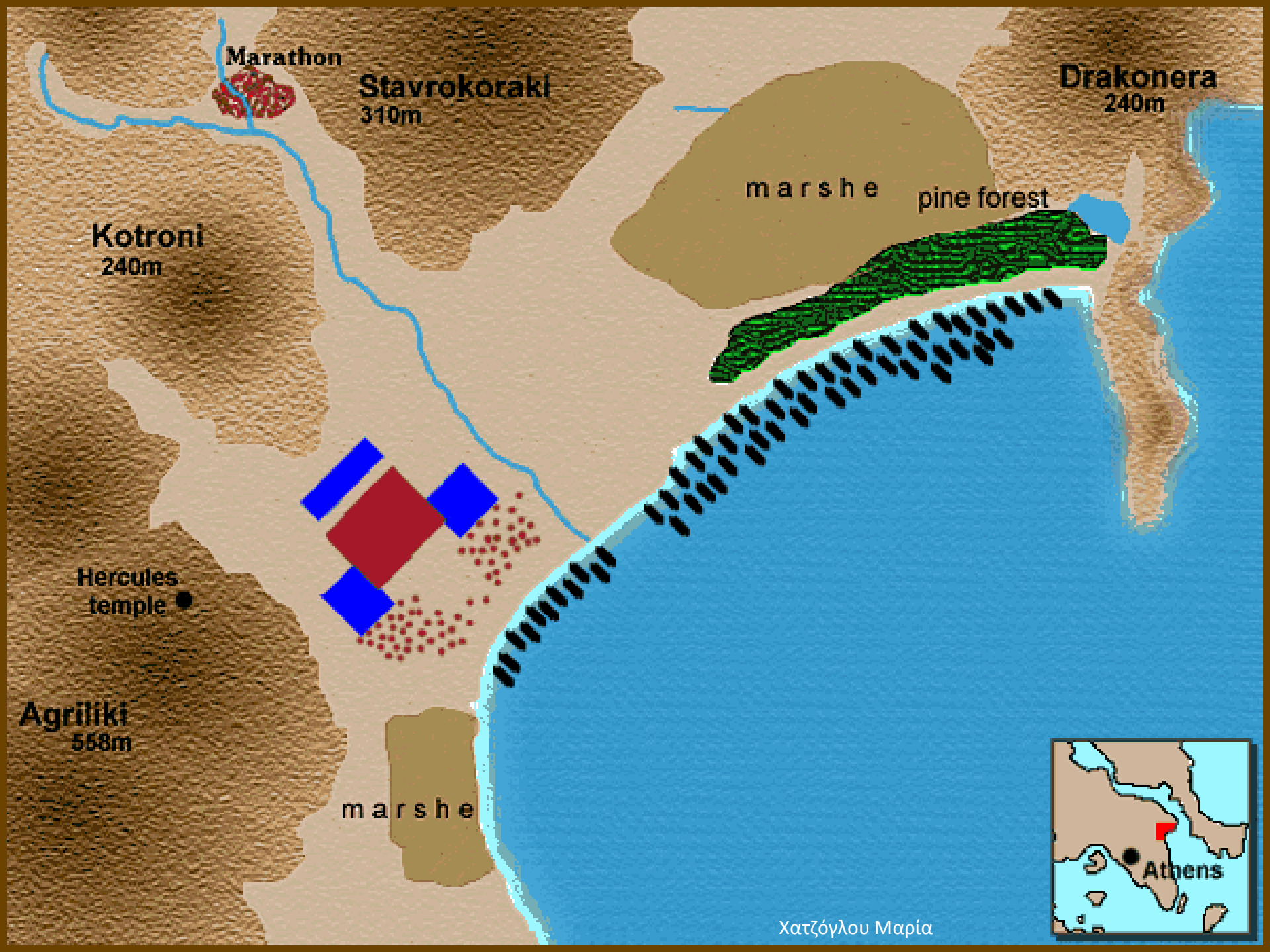
Hercules
temple

Agriliki
558m

marsh

Χατζόγλου Μαρία

Marathon

Stavrokoraki
310m

Drakonera
240m

Kotroni
240m

marshes pine forest

Hercules
temple

Agriliki
558m

marshes

Athens

Οι Πέρσες υποχώρησαν, έτρεξαν προς τα πλοία και βιάστηκαν να φύγουν. Οι Αθηναίοι πέτυχαν λαμπρή νίκη.

παράθεμα 1 Η καταστροφή των Περσών στο Μαραθώνα

Πρώτοι από τους Έλληνες οι Αθηναίοι πολεμώντας στο Μαραθώνα ταπείνωσαν τη δύναμη των χρυσοφορεμένων Περσών.
«'Ελλήνων προμαχοῦντες 'Αθηναίοι Μαραθῶνι χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν».

Σιμωνίδης ο Κεῖος, ἐπίγραμμα για τους Μαραθωνομάχους

2. Κράνος περσικό που βρέθηκε ανάμεσα στα λάφυρα του Μαραθώνα
(Ολυμπία, Αρχαιολογικό Μουσείο).

παράθεμα 2 Η παλικαριά των Αθηναίων στο Μαραθώνα

Μόλις δόθηκε το σύνθημα, οι Αθηναίοι όρμησαν τρέχοντας εναντίον των Περσών. Η απόσταση που χώριζε τους δύο στρατούς δεν ήταν μικρότερη από 1500 μέτρα. Οι Πέρσες βλέποντάς τους να έρχονται καταπάνω τους τρέχοντας ετοιμάζονταν να τους αντιμετώπισουν. Πίστευαν μάλιστα πως οι Αθηναίοι θα οδηγούνταν στον αφανισμό, γιατί ήταν λίγοι και δεν είχαν ιππικό ούτε τοξότες για να τους υποστηρίξουν. Τέτοια ταπεινωτική γνώμη σχημάτισαν γι' αυτούς οι Πέρσες. Οι Αθηναίοι, μόλις ήρθαν στα χέρια με τους εχθρούς, μάχονταν με εξαιρετική παλικαριά. Πραγματικά, απ' όσο είμαστε σε θέση να ξέρουμε, πρώτοι αυτοί απ' όλους τους Έλληνες επιτέθηκαν τρέχοντας εναντίον των εχθρών. Και πρώτοι μάλιστα δε φοβήθηκαν στη θέα της μηδικής στολής και των αντρών που τη φορούσαν. Παλιότερα βέβαια και μόνο που άκουγαν το όνομα Μήδοι κυριεύονταν από φόβο.

Ηρόδοτος, Ιστορία, ΣΤ', 112 (διασκευή)

3. Μαρμάρινη Προτομή του Μιλτιάδη
(Ραββένα, Αρχαιολογικό Μουσείο)

παράθεμα 3 Πολύ αργά τώρα πια!

4. Ο τύμβος των Αθηναίων στο Μαραθώνα

Οι Σπαρτιάτες έστειλαν δυο χιλιάδες στρατιώτες στην Αθήνα μετά την πανσέληνο. Αυτοί βιάστηκαν τόσο πολύ να φτάσουν, ώστε έκαναν τη διαδρομή Αθήνα-Σπάρτη μέσα σε δύο μέρες. Έφτασαν όμως μετά τη μάχη και ζήτησαν να δουν τους Πέρσες. Εκείνοι τους πήγαν τότε στο Μαραθώνα και τους είδαν. Θαύμασαν τους Αθηναίους, τους έδωσαν συγχαρητήρια για τη λαμπρή νίκη τους και έφυγαν για τη Σπάρτη.

Ηρόδοτος, Ιστορία, ΣΤ9, 120 (διασκευή)